

Eugen BURDUȘ

– coordonator –

Ion VERBONCU   Ion POPA   Cosmin DOBRIN

PROIECT ECONOMIC

Model simplificat de elaborare a strategiei unei întreprinderi

CUPRINS

I. DIAGNOSTICAREA MEDIULUI INTERN AL ÎNTREPRINDERII	15
1.1. Caracteristici tipologice.....	15
1.2. Structura de producție a întreprinderii în anul de bază.....	15
1.3. Informații despre produsele fabricate	17
1.4. Capacitatea de producție.....	18
1.4.1. Timp disponibil pe utilaj.....	18
1.4.2. Capacitatea de producție în secția I	19
1.4.3. Capacitatea de producție în secția a II-a.....	19
1.5. Resurse umane în anul de bază	21
1.5.1. Balanța timpului de lucru pentru un muncitor direct productiv	21
1.5.2. Numărul și structura personalului folosit în anul de bază	22
1.6. Situația financiară în anul de bază.....	23
1.6.1. Amortizarea activelor	23
1.6.2. Cheltuieli comune ale secțiilor	24
1.6.3. Cheltuieli generale ale întreprinderii.....	25
1.6.4. Costurile unitare pe articole de calculație	25
1.6.5. Centralizatorul cheltuielilor pe articole de calculație	28
1.6.6. Centralizatorul cheltuielilor pe elemente primare.....	28
1.7. Principalii indicatori economico-financiarî în anul de bază	29
1.7.1. Cifra de afaceri.....	29
1.7.2. Sinteza indicatorilor	30
1.8. Portofoliul de produse noi ce pot fi introduse în fabricație	31
1.8.1. Structura constructivă și tehnologia de fabricație a produselor noi	31
1.8.2. Operații tehnologice, utilaje, consumuri specifice, prețuri unitare pentru produsele noi	32
1.9. Puncte forte și puncte slabe ale activității întreprinderii în anul de bază.....	34
1.9.1. Puncte forte	34
1.9.2. Puncte slabe.....	34
II. ANALIZA MEDIULUI EXTERN AL ÎNTREPRINDERII	36
2.1. Informații despre produse, piață și competitori.....	36
2.2. Oportunități și pericole	38
2.2.1. Oportunități.....	38
2.2.2. Pericole	38

III. STABILIREA OBIECTIVELOR ȘI OPȚIUNILOR STRATEGICE.....	39
3.1. Scenariul realist	39
3.1.1. Analiza potențialului privind capacitatea de producție în secția I	40
3.1.2. Analiza potențialului privind capacitatea de producție din secția a II-a	42
3.1.3. Obiectivele corespunzătoare scenariului realist	44
3.1.4. Identificarea opțiunilor strategice	44
3.2. Obiectivele corespunzătoare unui scenariu ideal	47
IV. OPȚIUNI STRATEGICE ȘI MĂSURI PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR DIN SCENARIUL IDEAL	48
4.1. Informații referitoare la fabricarea noului produs și organizarea unei linii de producție în flux	48
4.2. Parametrii de proiectare și funcționare a liniei de producție în flux a produsului E	49
4.3. Antecalculația costului unitar al produsului E	51
4.3.1. Salariile directe pe unitatea de produs E	51
4.3.2. Consumul de energie electrică pentru forță motrice pe unitatea de produs E	52
4.3.3. Amortizarea în secția I	53
4.3.4. Costul unitar antecalculat al produsului E	54
4.4. Analiza previzională a încadrării în obiectivele din scenariul ideal	54
4.4.1. Analiza previzională a încadrării în obiectivele privind producția fizică	55
4.4.1.1. Încadrarea în obiectivul privind producția fizică din produsul E	55
4.4.1.2. Încadrarea în obiectivul privind producția fizică din produsele B și C	56
4.4.2. Analiza previzională a încadrării în numărul de personal și productivitatea muncii	58
4.4.2.1. Balanța timpului de muncă pe lucrător pentru anul de plan	59
4.4.2.2. Încadrarea în numărul de muncitori și productivitatea muncii	59
4.4.3. Analiza previzională a încadrării în obiectivul privind profitul și nivelul costurilor	61
4.4.3.1. Costul unitar actualizat al produselor B și C	61
4.4.3.2. Încadrarea în obiectivul privind nivelul costurilor și profitul	61
4.5. Măsuri tehnico-organizatorice necesare realizării obiectivelor din scenariul ideal	62
4.5.1. Definirea măsurilor	62
4.5.2. Sinteza efectelor măsurilor tehnico-organizatorice propuse	65
4.5.3. Eficiența economică a măsurilor tehnico-organizatorice	67

4.5.3.1. Metodologia de calcul a eficienței economice.....	67
4.4.3.2. Dimensionarea efectelor economice ale măsurilor tehnico-organizatorice	70
V. DIMENSIONAREA RESURSELOR NECESARE REALIZĂRII OBIECTIVELOR.....	72
5.1. Informații suplimentare necesare dimensionării resurselor pentru anul de plan.....	72
5.2. Determinarea necesarului de investiții	74
5.2.1. Existent, necesar, excedent și disponibil pe grupe de utilaje.....	74
5.2.2. Valoarea investițiilor pentru anul de plan.....	75
5.2.3. Valoarea utilajelor care vor fi vândute prin licitație.....	75
5.3. Determinarea capacității de producție și a gradului de utilizare a acesteia.....	75
5.3.1. Capacitatea de producție (C_p) și gradul de utilizare (G_u) în secția I.....	75
5.3.2. Capacitatea de producție și gradul de utilizare a acesteia în secția a II-a.....	76
5.3.2.1. Metodologia de calcul	76
5.3.2.2. Calculul capacității de producție și a gradului de utilizare a acesteia în secția a II-a.....	77
5.4. Dimensionarea resurselor materiale.....	78
5.4.1. Necesarul de materii prime.....	78
5.4.2. Cheltuieli cu materiale auxiliare	79
5.4.3. Cheltuieli cu obiecte de inventar și materiale de protecție.....	79
5.4.4. Cheltuieli cu combustibilul	80
5.4.5. Cheltuieli cu energia electrică.....	81
5.5. Dimensionarea resurselor umane	82
5.5.1. Numărul de muncitori direct productivi și fondul de salarii aferent	83
5.5.2. Cheltuielile aferente concediilor de odihnă și CAS pentru muncitorii direct productivi.....	84
5.5.3. Fondul de salarii pentru personalul indirect productiv	85
5.5.4. CAS aferent veniturilor salariale indirecte.....	85
5.5.5. Contribuții la fondul de protecție socială (CASS).....	86
5.6. Dimensionarea resurselor financiare.....	86
5.6.1. Determinarea costurilor prin "metoda pe comenzi".....	86
5.6.1.1. Amortizarea capitalului fix	86
5.6.1.2. Costurile indirecte ale producției.....	88
5.6.1.3. Costuri unitare ale produselor*).....	89
5.6.1.4. Centralizatorul costurilor pe articole de calculație.....	90
5.6.1.5. Centralizatorul costurilor pe elemente primare	91

5.6.2. Determinarea costurilor prin SCOP (Sistemul Cost – Oră – Produție).....	92
5.6.2.1. Delimitarea și caracterizarea centrelor de gestiune	93
5.6.2.2. Repartizarea cheltuielilor pe centrele de gestiune	94
5.6.2.2.1. Cheltuieli repartizate direct pe centru de gestiune	94
5.6.2.2.2. Cheltuieli repartizate în funcție de suprafață	95
5.6.2.2.3. Cheltuieli repartizate în funcție de valoarea activelor fixe	96
5.6.2.2.4. Cheltuieli repartizate în funcție de numărul de muncitori direct productivi.....	97
5.6.2.3. Determinarea nivelului costului-oră-produție pe centru (COP/ centru)	98
5.6.2.4. Determinarea costului normat pe unitatea de produs	98
5.6.2.4.1. Costul unitar normat al produsului E	99
5.6.2.4.2. Costul unitar normat al produsului B	99
5.6.2.4.3. Costul unitar normat al produsului C	100
5.6.3. Analiza comparativă a costurilor unitare fundamentate prin metoda pe comenzi și prin SCOP	100
5.6.4. Bugetul de venituri și cheltuieli al întreprinderii pentru anul de plan	101
 VI. PRINCIPALII INDICATORI ECONOMICO-FINANCIARI AI ÎNTRERINDERII PENTRU ANUL DE PLAN.....	 102
 VII. STABILIREA TERMENELOR DE APLICARE A OPȚIUNILOR STRATEGICE	 103
 Bibliografie.....	 104
 PROIECT ECONOMIC – VARIANTA INDIVIDUALĂ.....	 105
Model simplificat de elaborarea strategiei unei întreprinderi	105
 VIII. DIAGNOSTICAREA MEDIULUI INTERN AL ÎNTRERINDERII	 107
8.1. Puncte forte și puncte slabe ale activității întreprinderii în anul de bază	107
8.1.1. Puncte forte	107
8.1.2. Puncte slabe	107
 IX. ANALIZA MEDIULUI EXTERN AL ÎNTRERINDERII	 108
9.1. Oportunități și pericole.....	108
9.1.1. Oportunități	108
9.1.2. Pericole	108

9.2. Informații suplimentare necesare dimensionării resurselor pentru anul de plan	109
9.3. Informații referitoare la anul de bază.....	110

X. STABILIREA OBIECTIVELOR..... 111

10.1. Scenariul realist.....	111
10.1.1. Analiza potențialului privind capacitatea de producție în secția I	111
10.1.2. Analiza potențialului privind capacitatea de producție din secția a II-a	112
10.1.3. Obiectivele corespunzătoare unui scenariu realist	114
10.2. Obiectivele corespunzătoare unui scenariu ideal (varianta individuală)	114

XI. OPȚIUNI STRATEGICE ȘI MĂSURI PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR..... 115

11.1. Analiza SWOT	115
11.2. Asimilarea în fabricație a noului produs și organizarea producției în flux	117
11.2.1. Parametrii de proiectare și funcționare a liniei de producție în flux.....	117
11.2.2. Antecalculația costului unitar al produsului	118
11.2.2.1. Salariile directe pe unitatea de produs.....	118
11.2.2.2. Consumul de energie electrică pentru forță motrice pe unitatea de produs	119
11.2.2.3. Amortizarea în secția I	120
11.2.2.4. Costul unitar antecalculat al produsului	121
11.3. Analiza previzională a încadrării în obiectivele din scenariul ideal ...	122
11.3.1. Analiza previzională a încadrării în obiectivele privind producția fizică.....	122
11.3.1.1. Timpul disponibil pe utilaje în anul de plan	122
11.3.1.2. Încadrarea în obiectivul privind producția fizică din produsul	123
11.3.1.3. Încadrarea în obiectivul privind producția fizică din produsele B și C	124
11.3.2. Analiza previzională a încadrării în numărul de personal și productivitatea muncii	126
11.3.2.1. Balanța timpului de muncă pe lucrător în anul de plan	126
11.3.2.2. Încadrarea în numărul de muncitori direct productivi	127
11.3.3. Analiza previzională a încadrării în obiectivul privind profitul și nivelul costurilor	128
11.3.3.1. Costul unitar actualizat al produselor B și C.....	128
11.3.3.2. Încadrarea în obiectivul privind nivelul costurilor și profitul .	128

11.4. Măsurile tehnico-organizatorice necesare realizării obiectivelor din scenariul ideal.....	129
11.4.1. Definierea măsurilor.....	129
11.4.2. Sinteza efectelor măsurilor tehnico-organizatorice propuse.....	130
11.4.3. Calculul eficienței economice ale măsurilor tehnico-organizatorice.....	132

XII. DIMENSIONAREA RESURSELOR NECESARE REALIZĂRII

OBIECTIVELOR.....	134
12.1. Determinarea necesarului de investiții.....	134
12.1.1. Existent, necesar, excedent și disponibil pe grupe de utilaje.....	134
12.1.2. Valoarea investițiilor necesare pentru anul de plan.....	135
12.1.3. Valoarea utilajelor care vor fi vândute prin licitație*.....	135
12.2. Determinarea capacității de producție și a gradului de utilizare a acesteia.....	136
12.2.1. Capacitatea de producție și gradul de utilizare a acesteia în secția I.....	136
12.2.2. Capacitatea de producție și gradul de utilizare a acesteia în secția a II-a.....	137
12.3. Dimensionarea resurselor materiale.....	138
12.3.1. Necesarul de materii prime.....	138
12.3.2. Cheltuieli cu materiale auxiliare.....	138
12.3.3. Cheltuieli cu obiecte de inventar și materiale de protecție.....	139
12.3.4. Cheltuieli cu combustibil.....	139
12.3.5. Cheltuieli cu energia electrică.....	140
12.4. Dimensionarea resurselor umane.....	141
12.4.1. Numărul de muncitori direct productivi și a fondului de salarii aferent.....	141
12.4.2. Cheltuielile aferente concediilor de odihnă și CAS pentru muncitorii direct productivi.....	143
12.4.3. Fondul de salarii pentru personalul indirect productiv.....	144
12.4.4. CAS aferent veniturilor salariale indirecte.....	144
12.4.5. Contribuții la fondul de protecție socială (CASS).....	145
12.5. Dimensionarea resurselor financiare.....	146
12.5.1. Determinarea costurilor prin “metoda pe comenzi”.....	146
12.5.1.1. Amortizarea capitalului fix în anul de plan.....	146
12.5.1.2. Costurile indirecte ale producției.....	148
12.5.1.3. Costuri unitare ale produselor.....	148
12.5.1.4. Centralizatorul costurilor pe articole de calculație.....	149
12.5.1.5. Centralizatorul costurilor pe elemente primare.....	149
12.5.2. Determinarea costurilor prin SCOP (Sistemul Cost - Oră - Producție).....	150

12.5.2.1. Delimitarea și caracterizarea centrelor de gestiune	150
12.5.2.2. Repartizarea cheltuielilor pe centrele de gestiune	151
12.5.2.2.1. Cheltuieli repartizate direct pe centru de gestiune	151
12.5.2.2.2. Cheltuieli repartizate în funcție de suprafață	151
12.5.2.2.3. Cheltuieli repartizate în funcție de valoarea activelor fixe	152
12.5.2.2.4. Cheltuieli repartizate în funcție de numărul de muncitori direct productivi.....	153
12.5.2.3. Determinarea nivelului costului-oră-producție pe centru (COP/centru).....	154
12.5.2.4. Determinarea costului normat pe unitatea de produs	154
12.5.2.4.1. Costul unitar normat al produsului	154
12.5.2.4.2. Costul unitar normat al produsului B	155
12.5.2.4.3. Costul unitar normat al produsului C	155
12.5.3. Analiza comparativă a costurilor unitare fundamentate prin cele două metode	156
12.5.4. Bugetul de venituri și cheltuieli al întreprinderii pentru anul de plan	157
XIII. PRINCIPALII INDICATORI ECONOMICO-FINANCIARI PENTRU ANUL DE PLAN.....	158
XIV. STABILIREA TERMENELOR DE APLICARE A OPȚIUNILOR STRATEGICE	159

Capitolul 1

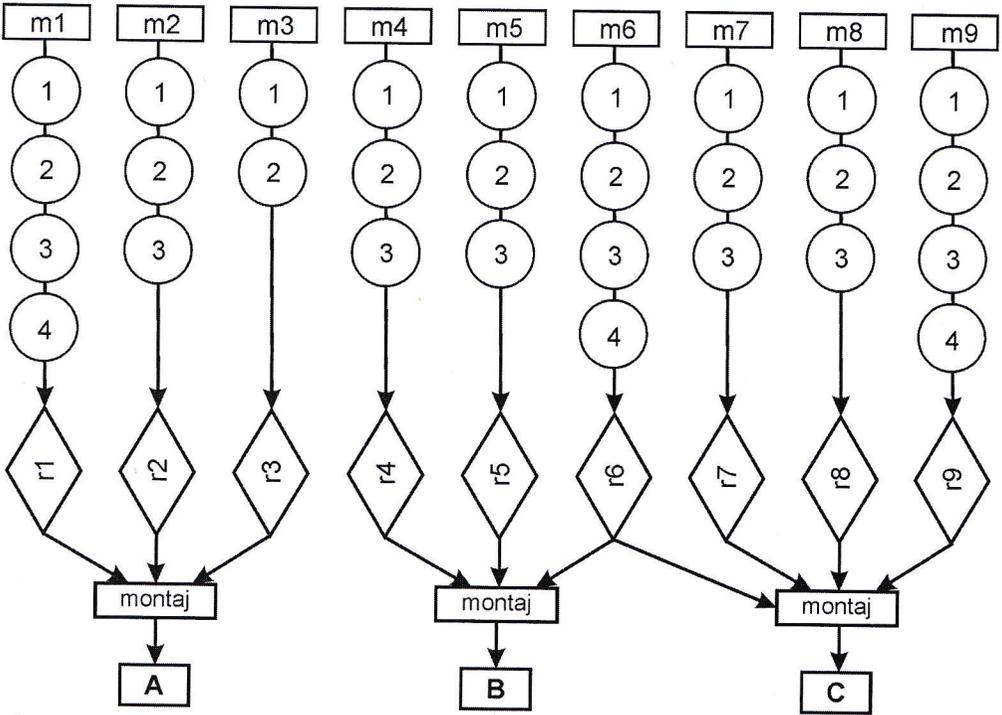
Diagnosticarea mediului intern al întreprinderii

1.1. Caracteristici tipologice

Acest proiectul economic constituie un exemplu metodologic de elaborare a unei proiecții de dezvoltare a unei întreprinderi productive pentru o durată de un an, după exemplul metodologiei de elaborare a strategiei unei organizații. Pentru reducerea volumului de muncă de rutină, pe care-l presupune realizarea unei astfel de lucrări pe exemplul unei întreprinderi reale, datorită repetitivității aceluiași calcule, am recurs la folosirea simbolizării produselor, pentru a putea fi simplificate din punct de vedere constructiv și tehnologic, precum și la simplificarea unor calcule de rutină față de situația reală din practică. Întreprinderea simulată în proiect este o societate comercială pe acțiuni, cu un capital social de 15.000.000 UV (unități valorice), divizat în 250.000 de acțiuni. Obiectul de activitate îl constituie fabricarea și comercializarea de produse asemănătoare produselor din industria electrotehnică.

1.2. Structura de producție a întreprinderii în anul de bază

Întreprinderea fabrică și vinde în anul de bază trei tipuri de produse simbolizate A, B și C. Primul produs A se fabrică în secția I a întreprinderii, care are o suprafață de 800 metri pătrați. Celelalte două produse B și C se fabrică în secția a II-a, care are o suprafață de 3.700 metri pătrați. Structura constructivă a produselor este cea din figura 1.

Legendă

m_i – materia primă *i*

montaj – operația de montaj

n – operația tehnologică *n*

r_j – reperul *j*

K – produsul finit *K*

Fig. 1. Structura și tehnologia produselor